

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketinget udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 23. marts 2006

- ./. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering orienterende notat om Kommissionens rapport om gennemførelsen af nationale foranstaltninger for sameksistens mellem genetisk modificerede afgrøder og konventionelt og økologisk landbrug.

Med venlig hilsen

Marie Louise Flach de Neergaard

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Plantedirektoratet/2. afdeling, 2. kontor

Sagsnr. 6304

Den 22. marts 2006

FVM 346

ORIENTERENDE NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens rapport om gennemførelsen af nationale foranstaltninger for sameksistens mellem genetisk modificerede afgrøder og konventionelt og økologisk landbrug

I henhold til Kommissionen henstilling 2003/556/EF om retningslinjer for udvikling af nationale strategier og bedste praksis for sameksistens mellem genetisk modificerede afgrøder og konventionelt og økologisk landbrug skal Kommissionen to år efter offentliggørelsen af henstillingen aflægge rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om de erfaringer der er gjort i medlemslandene med gennemførelse af foranstaltninger for sameksistens.

Kommissionen har den 10. marts 2006 offentliggjort rapport til Rådet og Europa-Parlamentet herom. Rapporten indeholder en oversigt over status for gennemførelse af sameksistenslovgivning i EU's medlemsstater.

Ifølge Kommissionens rapport:

- Er erfaringerne med dyrkning af GM-afgrøder fortsat meget begrænsede i EU. Den kommercielle dyrkning har hidtil været begrænset til to typer GM-majs. I Spanien blev der dyrket GM-majs på 58 000 hektarer i 2004, dvs. ca. 12 % af det samlede majsdykningsareal i Spanien. I andre medlemsstater dyrkes der kun GM-afgrøder på nogle få hundrede hektarer. I Spanien er GM-majs siden 1998 blevet dyrket efter ikke-bindende regler om god praksis.
- Arbejder de fleste medlemsstater fortsat på at udvikle nationale tiltag, idet der ved udgangen af 2005 var vedtaget en specifik sameksistenslovgivning i fire medlemsstater (Tyskland, Danmark, Portugal og seks østrigske delstater).
- Betyder de meget forskelligartede dyrkningsmetoder for landbruget i EU, at sameksistensforanstaltningerne skal afpasses efter de lokale vilkår og afgrødetyper, og det er derfor meget vigtigt at sikre, at medlemsstaterne råder over den størst mulige fleksibilitet, når de udvikler deres nationale tiltag.

- Kommissionen har identificeret visse fælles elementer i medlemsstaternes sameksistensforanstaltninger (både vedtagne og notificerede forslag): Først og fremmest søger foranstaltningerne at beskytte dyrkere af ikke-GM-afgrøder mod de økonomiske konsekvenser af GMO-iblanding i deres afgrøder. Og ansvaret for at sikre adskillelse mellem GM- og ikke-GM-dyrkning påhviler som hovedregel GM-dyrkerne.

Der ses dog også væsentlige forskelle – især med hensyn til compensation og ansvar. Visse medlemsstater foreslår ingen specifikke bestemmelser på dette område, hvorfor den generelle lovgivning om ansvar gælder. Eftersom denne lovgivning er national og derfor kan adskille sig mellem medlemsstater, vil der her kunne være forskelle i medlemsstaternes regulering.

Kommissionen konkluderer, at *”de begrænsede erfaringer og behovet for at afslutte processen for gennemførelse af nationale sameksistensforanstaltninger synes ikke at berettige til, at der udvikles et særligt harmoniseret lovgivningstiltag på nuværende tidspunkt”*.

I mellemtiden foreslår Kommissionen, at der gennemføres følgende foranstaltninger:

- Kommissionen vil øge sin indsats for at stille de foreliggende oplysninger til rådighed for alle medlemsstaterne, og den vil støtte forskningsaktiviteter, der udfylder væsentlige huller i vor viden om sameksistens. Det positive samarbejde med medlemsstaterne, der blev oprettet i forbindelse med COEX-NET¹, udgør et passende udgangspunkt for yderligere aktiviteter på dette område.
- Kommissionen agter at gennemgå og analysere de senest fremkomne videnskabelige og økonomiske oplysninger om adskillelsesforanstaltninger for afgrøde- og frøproduktion og de deraf følgende omkostninger. Vurderingen bør også tage hensyn til markedets efterspørgsel efter adskillelse og til fødevarer- og foderanvendelsens relative andel i forskellige regioner.
- Kommissionen foreslår, at den i 2006 sammen med medlemsstaterne og andre berørte parter skal begynde at udarbejde bedste praksis for tekniske adskillelsesforanstaltninger, som kan føre til afgrødespecifikke henstillinger. De praktiske erfaringer med den kommercielle dyrkning af GM-afgrøder i Spanien og andre medlemsstater vil være særligt vigtige for denne proces. Der vil også blive taget hensyn til virkningerne af lokale faktorer (f.eks. gennemsnitlige markstørrelser, forskellige afgrøders andel, osv.), der kan påvirke gennemførelsen af generelle sameksistensforanstaltninger i medlemsstaterne.
- Det er Kommissionens hensigt at fremskaffe flere oplysninger om de eksisterende nationale civile retlige regler om erstatningsansvar i relation til de nationale regler for sammenblanding af GM-afgrøder og ikke-GM-afgrøder. Disse oplysninger vil bidrage til vurde-

¹ Kommissionens oprettelse af COEX-NET (netværket for sameksistens) skal ses som opfølgning på det danske initiativ om oprettelse af en europæisk Task Force for sameksistens – et initiativ som fik bred opbakning blandt medlemslandene og EU-Kommissionen.

ringen af effektiviteten og de potentielle virkninger af divergerende regler for erstatningsansvar og kompensationsordninger vedrørende sameksistens.

- Kommissionen vil i 2008 forelægge Rådet og Europa-Parlamentet en rapport om, hvor langt man er nået med ovennævnte aktiviteter, inkl. en ajourføring om udviklingen og gennemførelsen af nationale sameksistensforanstaltninger.

Kommissionens rapport om gennemførelsen af nationale foranstaltninger for sameksistens mellem genetisk modificerede afgrøder og konventionelt og økologisk landbrug forventes drøftet på Rådsmødet for landbrugsministre i maj 2006.